

vist er nogle Punkter, hvori den ærede nuværende Minister har sluttet sig nærmere til Rigsdagen. Men der er desværre eet Hovedpunkt, hvori det forekommer mig, at det er saa langt fra, at Regjeringen og Folkethinget ere komne hinanden nærmere ved det her foreliggende Forslag, at det snarere synes mig, at de ere komne fjernere fra hinanden. Det er det Hovedpunkt, vi ifjor flere Gange havde til meget alvorlig Drøftelse, baade i Udvalget og her i Salen, og hvorom jeg kan sige, at der herstede en saa stor Stemmesleerhed i Udvalget som neppe om noget andet Spørgsmaal angaaende de militaire Love, vi havde for; det er Spørgsmaalet om Eenheden af de to Hoveddele af vort Forsvarsvæsen, nemlig Hær og Flaade. Jeg siger, at i den Henseende er der snarere en Tilbagegang, idet der er Punkter, hvori vi tidligere havde faaet en langt nærmere Tilknæytning tilveiebragt mellem dette Forslag og Hærloven, end der stæer ved det, som nu foreligger her. Jeg vil indrømme, at det mere er i formel end i reel Henseende, at Tilbagegangen finder Sted, men desuagtet troer jeg, at vi maae sige, at vi nu med Hensyn til dette, som efter min, og jeg troer efter Manges, Overbeviisning er et Livsspørgsmaal for vort Forsvarsvæsen, er gaaet et Skridt tilbage siden sidst. Det vil være i de Herrers Grindring, at der ifjor, da vi forhandlede Hærloven i det Udvalg, der var nedsat for at tage disse Love under Overveielse, viste sig en saa afgjort Stemning for Tilveiebringelsen af en Sammensmeltning af de Love, som handle om vort Forsvarsvæsen, og at man i Udvalget havde affstemt og udførlig ubarbejdet en Række af Vædringsforslag til Hærloven, hvorved Flaaden blev stillet i det efter min Overbeviisning ene rigtige Forhold som en Eenhed med Hæren. Vi havde ogsaa Leilighed til at udvikle de Grunde, som havde bestemt os derfor, og der fandt en Debat Sted derom her i Salen, hvorved ogsaa en modsat Anskuelse kom til orde; men det ærede Thing vil erindre, hvor overveieende Antallet var af de Medlemmer, som nærrede den Anskuelse, jeg nu har tilladt mig at udtale, og som sluttede sig til de Forslag, vi allerede havde færdige fra Udvalgets Side. Dengang

vi, efter at have stillet disse Forslag, havde den Konference med Ministeren, som vi jo altid efter god Skik have ved saadanne Leiligheder, mødt baade den høitærede Krigsminister og den daværende Marineminister med en bestemt Indsigelse i saa Henseende, idet navnlig den høitærede Krigsminister fremsatte den Anskuelse for os, at det vilde være ham formelt umuligt at modtage disse Vædringsforslag, forsaavidt som hans Collega Marineministeren med hans Majestæts Tilladelse havde forelagt et særligt Lovforslag om de Sager, som vedrøre Flaaden, og at det altsaa ikke lod sig gjøre uden at støde an i en Grad, som man meget nødig vilde risikere, og som let vilde medføre en Art Conflict, at ordne Sagen saaledes, som det i Udvalget var vedtaget. Udvalget vilde nu meget nødig vige for saadanne formelle Betæneligheder i en Sag, som den ansaae for at være af meget stor Vigtighed, og jeg tør sige, at det, som bevirkede, at det dog besluttede sig til at gjøre dette Skridt, var, at man meget tydeligt lod sig forstaae med, at Regjeringen i Grunden var af samme Mening som Udvalget, og at dets Fleertal ogsaa ansaae en saadan Ordning som den, vi havde tænkt os, for i og for sig hensigtsmæssig, men at det selvsølgelig, hvad ogsaa Udvalget meget godt indsaae, vilde være noget stødende at vedtage en saadan Bestemmelse, som nødvendigviis maatte medføre Afgang af en af hans Majestæts Ministre, og som kunde see ud som et Indgreb i, hvad der syntes at være et kongeligt Prærogativ. Hvad der altsaa beroligede Udvalget, var det, at Regjeringen, efter Ministrenes Udtalelser at dømme, var enig i Tanken, hvilket altsaa vilde føre til, at, dersom der af en anden Grund skulde vise sig en Nødvendighed for, eller overhovedet det Tilfælde skulde indtræde, at den daværende Marineminister maatte trække sig tilbage, eller, naar man vilde give Ministeriet Tid til at bearbejde Tanken og komme til en endelig Beslutning, som den kunde forelægge Hans Majestæt, vilde vi kunne vente, at Ministeriet vilde stræbe hen mod det samme Maal, som Rigsdagen havde sat sig. I denne Henseende er det, at jeg kunde ønske noget nærmere Forklaring af den høitærede Marineminister. Han kan jo ikke kjende, hvad der